

TURIZAM

Izvori podataka i obuhvatnost

Od januara 2017. godine Uprava za statistiku Crne Gore shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. List CG, br. 18/12“) i prema Godišnjem planu zvanične statistike za 2017. godinu („Sl. List CG, br. 6/17“) sprovodi istraživanje o dolascima i noćenjima turista u ugostiteljskim objektima u kolektivnom smještaju čiji je cilj da obezbijedi osnovne podatke o obimu turističkog prometa, na mjesecnom nivou. Kolektivni smještajni objekti uključuju hotele, pansione, motive, turistička naselja, odmarališta, hostele, kampove i ostale objekte kolektivnog smještaja. Kolektivni smještaj ne uključuje privatni smještaj (smještaj u kućama i sobama za iznajmljivanje, kao i u turističkim apartmanima). Od marta 2017. svi podaci i indeksi u tabelama preračunati su u skladu sa metodologijom istraživanja o dolascima i noćenjima turista u kolektivnom smještaju. Podaci o broju dolazaka turista i noćenja u kolektivnom smještaju prikupljeni su redovnim mjesecnim izvještajem (obrazac TU-11). Izvještaji se sastavljaju na osnovi evidencija u knjigama gostiju.

Izvještajne jedinice su privredna društva, pravna lica ili preduzetnici koji obavljaju djelatnost pružanja ugostiteljskih usluga za smještaj turista u kolektivnom smještaju. Smještajni objekti koji se razvrstavaju prema Pravilniku o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata („Službeni list CG“, br. 63/11, br. 47/12) jesu: hotel & resort, wild beauty resort, grupa hoteli (hotel, mali hotel, boutique hotel, hotel garni, apartotel, condohotel, hostel, pansion i motel), turističko naselje, etno selo, eko lodge, vila, planinarski dom, odmaralište, kamp i slično. Osim ovih ugostiteljskih objekata regulisanih Pravilnikom obuhvataju se lječilišta i nekategorisani objekti.

Definicije

Turist je svaka osoba koja u mjestu van svog prebivališta provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj turista radi odmora ili rekreacije, zdravlja, studija, sporta, religije, porodice, poslova, javnih misija ili skupova. U turiste se ne uključuju migranti pogranični radnici, diplomati, članovi vojnih snaga na redovnim zadacima, izbjeglice, itd. Turist je registrovan u svakom mjestu ili objektu u kojem boravi i zbog toga, u slučaju promjene mjesta ili objekta, dolazi do njegova ponovnog iskazivanja, a time i do dvostrukosti u podacima. Prema tome, statistika evidentira broj dolazaka turista, a ne broj turista.

Ministarstvo zdravlja, 15.marta 2020. godine, donijelo je, na predlog Instituta za javno zdravlje Crne Gore, a na osnovu Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, Naredbu za preduzimanje privremenih mjera za sprečavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprečavanje prenošenja novog koronavirusa (COVID-19), koja se odnosi na zabranu pružanja ugostiteljsih usluga u hotelima, osim za prijavljene goste.

Nacionalno koordinaciono tijelo za zarazne bolesti saglasilo se u više navrata o produženju gore navedene mjere koja je važila do 18.maja 2020. godine.

Prema Regulativi 692/2011 o evropskoj statistici turizma karantinski smještaj nije uključen u obuhvat istraživanja.

TOURISM

Sources of data and coverage

Since January 2017, Statistical Office of Montenegro according to Law on Official Statistics and Official Statistical System ("Off. Gazette of Montenegro, no. 18/12") and according to the Annual Plan of Official Statistics for 2017 ("Off. Gazette of Montenegro, no. 6/17") conducts survey on arrivals and overnight stays of tourists in tourists collective accommodation establishments that aims to provide basic information about the scope of tourist traffic, on a monthly basis. Collective accommodation facilities include hotels, inns, motels, holiday villages, tourist resorts, hostels, camps and other collective accommodation facilities. Collective accommodation does not include private accommodation (accommodation in houses and rooms for rent, as well as in tourist apartments). Since March 2017, all data and indexes in the tables are calculated according to the methodology on survey about tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation. Data about tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation are collected through regular monthly survey (form TU-11). The reports are compiled on the basis of records in the guest books.

Reporting units are business organizations, legal persons and entrepreneurs who are engaged in providing accommodation services to tourists in collective establishments.. Accommodation establishments, classified according to the Regulations on the types, minimum technical requirements and categorization of objects ("Official Gazette of Montenegro", no. 63/11, No.47 / 12), are: hotel & resort, wild beauty resort, a group hotels (hotel, small hotel, boutique hotel, garni hotel, apartotel, condo hotel, hostel, guest house and motel), a tourist resort, ethno village, eco lodge, villas, inns, mountain lodge, resort camp, and similar. In addition to these, survey also covers spas and uncategorized facilities.

Definitions

Tourist is a person who spends at least one night in an accommodation facility or some other object for accommodation of tourists, in a place other than his/her place of permanent residence for the reason of vacation or recreation, health, studies, sports, religion, family, business, public missions or meetings. Tourists do not include migrants, border workers, diplomats, members of military force in the regular duty, refugees, etc. Tourist is registered in a place or object where it resides and due to it, in the case of change of place or object, the double reporting may appear, which may lead to the double data. There the statistic records the arrivals of tourists, and not the number of tourists.

On March 15, 2020, the Ministry of Health, at the proposal of the Institute of Public Health of Montenegro and based on the Law on Protection of the Population from infectious diseases, issued an order to take temporary measures to prevent the introduction of new coronavirus (COVID-19), which refers to the ban on the provision of catering services in hotels, except for registered guests.

The National Coordination Body for infectious diseases has agreed on several occasions to extend the above measure which was valid until 18 May 2020.

According to Regulation 692/2011 on European Tourism Statistics quarantine accommodation is not included in the scope of the survey

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU PO VRSTAMA TURISTIČKIH MJESTA¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION BY TYPE OF PLACE¹⁾

	Dolasci / Arrivals					Noćenja / Nights				
	glavni grad Capital	primorska mjesna Coastal resorts	planinska mjesna Mountain resorts	ostala turistička mjesna Other tourist resorts	ostala mjesna Other places	glavni grad Capital	primorska mjesna Coastal resorts	planinska mjesna Mountain resorts	ostala turistička mjesna Other tourist resorts	ostala mjesna Other places
2016	93 381	619 130	55 869	38 615	1 793	169 744	3 144 355	111 048	93 572	3 178
2017	140 392	704 251	64 496	44 579	1 781	250 129	3 398 052	131 026	106 495	4 668
2018	163 781	788 257	70 415	52 271	2 124	269 618	3 693 820	133 676	107 447	4 394
2019	180 070	972 876	79 255	58 874	2 114	298 762	4 115 664	146 902	114 097	5 362
2020	38 785	197 139	20 705	11 318	931	79 542	778 594	49 018	34 270	3 018
2021	91 737	570 721	43 934	22 874	1 157	183 162	2 615 095	99 870	48 235	2 478
ØI – VII 2021	5 585	39 752	2 931	1 262	80	11 599	172 617	6 975	3 021	181
ØI – VII 2022	11 596	68 946	4 971	2 709	391	24 365	280 927	11 529	5 702	551
2021										
VII	11 250	150 451	6 650	4 358	197	20 488	764 480	15 363	10 219	315
VIII	15 057	159 222	8 958	4 905	247	30 258	853 468	21 675	10 118	471
IX	12 138	74 887	6 222	2 943	125	22 876	354 718	12 517	4 691	251
X	9 809	29 176	3 628	2 970	82	19 187	107 481	6 834	5 947	184
XI	8 959	17 177	1 431	1 906	44	15 683	60 242	3 134	4 044	116
XII	6 680	11 994	3 180	1 316	101	13 967	30 870	6 885	2 286	186
2022										
I	4 158	8 704	5 660	1 103	52	9 723	25 622	16 471	3 458	117
II	6 439	13 133	4 470	1 128	55	13 013	37 680	12 994	2 449	129
III	8 386	26 110	2 839	1 479	156	18 874	77 161	6 589	3 365	262
IV	11 190	56 173	2 629	2 069	142	23 722	166 470	5 728	3 630	224
V	13 929	88 708	4 054	4 156	608	29 397	287 887	7 290	7 763	731
VI	17 444	117 822	6 685	3 733	773	34 461	494 682	12 474	7 344	904
VII	19 623	171 974	8 457	5 297	952	41 364	876 988	19 157	11 903	1 488
I–VII 2022 / I–VII 2021	207,6	173,4	169,6	214,7	300,0²⁾	210,1	162,7	165,3	188,7	300,0²⁾

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION¹⁾

	Dolasci/Arrivals			Noćenja / Nights		
	ukupno / Total	domaći / Domestic	strani / Foreign	ukupno / Total	domaći / Domestic	strani / Foreign
2017	955 499	111 890	843 609	3 890 370	431 370	3 459 000
2018	1 076 848	117 727	959 121	4 208 955	445 098	3 763 857
2019	1 293 189	125 221	1 167 968	4 680 787	480 208	4 200 579
2020	268 878	88 607	180 271	944 442	342 635	601 807
2021	730 423	100 615	629 808	2 948 840	376 130	2 572 710
ØI – VII 2021	49 609	7 400	42 209	194 393	27 440	166 953
ØI – VII 2022	88 613	11 743	76 869	323 073	42 644	280 429
2021						
VII	172 906	18 621	154 285	810 865	81 166	729 699
VIII	188 389	15 987	172 402	915 990	75 223	840 767
IX	96 315	10 344	85 971	395 053	36 420	358 633
X	45 665	8 701	36 964	139 633	30 743	108 890
XI	29 517	7 466	22 051	83 219	25 849	57 370
XII	23 271	6 316	16 955	54 194	15 815	38 379
2022						
I	19 677	7 472	12 205	55 391	21 990	33 401
II	25 225	7 092	18 133	66 265	21 894	44 371
III	38 970	7 161	31 809	106 251	23 054	83 197
IV	72 203	8 877	63 326	199 774	28 392	171 382
V	111 455	14 347	97 108	333 068	43 641	289 427
VI	146 457	18 039	128 418	549 865	68 497	481 368
VII	206 303	19 216	187 087	950 900	91 042	859 858
I–VII 2022 / I–VII 2021	178,6	158,7	182,1	166,2	155,4	168,0

¹⁾ Vidjeti metodološka objašnjenja²⁾ Obračunati indeks je veći od 300,0¹⁾ See methodological explanations²⁾ Calculated index is higher than 300,0

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU PO ZEMLJAMA I PREMA VRSTI MJESTA ¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION BY COUNTRY AND TYPE OF RESORT ¹⁾

	2020	Kumulativ/ Cumulative I - VII		2022			
		2021	2022	V	VI	VII	
Dolasci turista							Tourist arrivals
Ukupno	268 878	347 266	620 290	111 455	146 457	206 303	Total
Domaći	88 607	51 801	82 204	14 347	18 039	19 216	<i>Domestic</i>
Strani	180 271	295 465	538 086	97 108	128 418	187 087	<i>Foreigners</i>
Noćenja turista – ukupno	944 442	1 360 751	2 261 514	333 068	549 865	950 900	Tourist overnight stays – total
Noćenja domaćih turista	342 635	192 080	298 510	43 641	68 497	91 042	Overnight stays of domestic tourists
Noćenja stranih turista	601 807	1 168 671	1 963 004	289 427	481 368	859 858	Overnight stays of foreigners
Albanija	41 122	43 481	51 177	7 571	6 800	9 474	<i>Albania</i>
Austrija	3 369	7 589	33 911	9 965	5 820	10 302	<i>Austria</i>
Belgija	3 267	5 722	30 152	5 689	5 960	12 442	<i>Belgium</i>
Bosna i Hercegovina	89 155	116 615	145 995	9 732	42 489	81 438	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Bugarska	3 012	2352	6 042	1 258	1 029	2 468	<i>Bulgaria</i>
Češka Republika	2 105	3 931	13 496	798	3 765	8 355	<i>Czech Republic</i>
Danska	3 143	3 361	8 861	928	835	6 243	<i>Danmark</i>
Finska	2 229	1 488	7 577	1 045	2 682	3 453	<i>Finland</i>
Francuska	20 044	20 732	127 586	37 446	29 385	39 336	<i>France</i>
Grčka	1 319	2 043	6 385	690	1 753	1 479	<i>Greece</i>
Holandija	2 437	4 324	18 742	3 830	3 875	8 280	<i>Netherlands</i>
Hrvatska	12 357	12 630	30 172	5 479	7 013	9 525	<i>Croatia</i>
Italija	6 373	7 678	16 868	2 083	3 907	6 118	<i>Italy</i>
Mađarska	3 868	16 821	27 840	2 061	7 585	16 449	<i>Hungary</i>
Republika Sjeverna Makedonija	5 913	17 429	18 234	2 985	4 690	6 673	<i>Republic of North Macedonia</i>
Norveška	643	2 688	25 913	4 402	6 046	11 634	<i>Norway</i>
Njemačka	23 618	33 803	172 704	38 398	34 654	45 275	<i>Germany</i>
Poljska	9 324	37 327	70 890	9 571	22 735	33 973	<i>Poland</i>
Rumunija	1 746	8 488	16 726	2 011	3 992	8 703	<i>Romania</i>
Ruska Federacija	36 237	56 890	51 630	7 401	10 393	17 978	<i>Russian Federation</i>
Slovačka	1 011	2 185	9 866	403	1 380	7 379	<i>Slovakia</i>
Slovenija	3 795	10 434	27 654	3 484	6 807	13 512	<i>Slovenia</i>
Srbija	120 182	358 128	465 669	38 497	116 142	257 547	<i>Serbia</i>
Švajcarska	3 462	16 291	26 307	1 874	3 615	19 050	<i>Switzerland</i>
Švedska	4 856	7 332	18 211	1 226	2 965	12 504	<i>Sweden</i>
Ukrajina	64 108	146 185	40 368	3 869	8 800	19 561	<i>Ukraine</i>
Ujedinjeno Kraljevstvo	12 658	10 207	106 848	25 069	29 107	34 796	<i>United Kingdom</i>
Ostale evropske zemlje	92 103	124 027	191 804	32 595	55 154	70 612	<i>Other European countries</i>
Izrael	1 153	20 786	71 265	11 895	20 820	28 787	<i>Israel</i>
Kanada	1 301	2 296	6 109	888	1 676	2 843	<i>Canada</i>
SAD	8 515	16 011	40 473	5 546	11 419	16 095	<i>USA</i>
Ostale vanevropske zemlje	17 382	49 397	77 529	10 738	18 075	37 574	<i>Other non-European countries</i>
Noćenja po vrstama mjesta – ukupno	944 442	1 360 751	2 261 514	333 068	549 865	950 900	Overnight stays by type of tourist resorts – total
Glavni grad	79 542	81 191	170 554	29 397	34 461	41 364	<i>Main administrative center</i>
Primorska	778 594	1 208 316	1 966 490	287 887	494 682	876 988	<i>Coastal</i>
Planinska	49 018	48 825	80 703	7 290	12 474	19 157	<i>Mountain</i>
Ostala turistička mjesta	34 270	21 149	39 912	7 763	7 344	11 903	<i>Other tourist resorts</i>
Ostala mjesta	3 018	1 270	3 855	731	904	1 488	<i>Other places</i>
Noćenja ukupno-primorska mjesto	778 594	1 208 316	1 966 490	287 887	494 682	876 988	Overnight stays total-coastal resorts
Bar	23 829	101 867	217 472	15 690	61 106	126 251	<i>Bar</i>
Budva	455 636	659 215	945 815	149 080	234 111	407 155	<i>Budva</i>
Kotor	40 630	43 240	104 409	19 301	28 159	42 720	<i>Kotor</i>
Tivat	61 108	83 052	113 426	16 404	21 803	37 637	<i>Tivat</i>
Ulcinj	35 256	109 574	177 629	19 310	53 557	102 143	<i>Ulcinj</i>
Herceg Novi	162 135	21 1368	407 739	68 102	95 946	161 082	<i>Herceg Novi</i>

¹⁾Vidjeti metodološka objašnjenja¹⁾ See methodological explanations